

**OBLICI RASPOREDA RADA SUKLADNO ODREDBAMA
KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE
(NN 93/08, 39/09 i 90/10)**

**OSNOVNI OBLIK RASPOREDA RADNOG VREMENA
RADNO VRIJEME OD PONEDJELJKA DO PETKA PO 8 SATI DNEVNO**

Čl. 8. st. 1. i 2. propisano je da:

„(1) Puno radno vrijeme vrijeme službenika i namještenika je 40 sati tjedno.

(2) Tjedno radno vrijeme raspoređeno je na 5 radnih dana, od ponedjeljak do petka.“

Čl. 44. st. 9. kaže:

„(9) Prekovremenim radom, kada je rad službenika i namještenika organiziran u radnom tjednu od ponedjeljaka do petka, smatra se svaki rad duži od osam sati dnevno, kao i svaki sat rada subotom ili nedjeljom.“

Što znači, ako osoba radi u ovom obliku rada nema mogućnosti uklapanja njenog radnog vremena u nekakve mjesečne ili tjedne fondove radnih sati niti se rad subotom ili nedjeljom može smatrati redovni radom - svaki rad subotom i nedjeljom i rad od ponedjeljka do petka duži od 8 sati smatra se prekovremenim radom bez obzira koliko je takav službenik ili namještenik radio u druge dane ili je bio stavljen van rasporeda na neki drugi radni dan. Navedena odredba je vrlo jasna i izričita.

RAD U SMJENAMA 2-2-2-2 I RAD U TURNUSU 12-24-12-48

Čl. 44. st. 6., 7. i 8. Kolektivnog ugovora točno je propisano što se smatra radom u smjenama (smjenskim radom) te radom u turnusu, dok je čl. 44. st. 10. Kolektivnog ugovora propisano što se smatra prekovremenim radom, kada je rad službenika i namještenika organiziran u smjenama 2-2-2-2 ili turnusu.

Naime, čl. 44. st. 6. i 7. Kolektivnog ugovora glase:

„(6) Radom u smjenama (smjenski rad) smatra se svakodnevni redovni rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u prijepodnevnom (I. smjena), poslijepodnevnom (II. smjena) ili noćnom (III. smjena) dijelu dana.

(7) Rad u I. smjeni je od 6 do 14 sati, u II. smjeni od 14 do 22 sata i u III. smjeni od 22 do 6 sati.“

Iz gore navedeno vidljivo je da se radom u smjenama smatra rad u trajanju od 8 sati, tj. u I. smjeni od 6 do 14 sati, II. smjeni od 14 do 22 sata ili III. smjeni od 22 do 06 sati, što znači da u slučaju ako djelatnik iz bilo kojeg razloga mora raditi duže od 8 sati dnevno, više se ne može govoriti o smjenskom radu već za sate rada duže od 8 sati dnevno treba se dati nalog za prekovremeni rad ili on više ne radi u smjenskom sustavu rada.

Čl. 44. st. 8., 10. i 11. glase:

„(8) Radom u turnusu smatra se rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca po 12 sati dnevno u ciklusima 12-24-12-48.

(10) Prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u smjenama (2 prve – 2 druge – 2 treće – 2 dana slobodna) ili u turnusu, smatra se svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati.

(11) Ako je rad službenika i namještenika organiziran na drugačiji način, prekovremeni rad je rad duži od 40 sati tjedno.“

Iz čl. 44. st. 10. Kolektivnog ugovora vidljivo je da se samo u slučaju:

- smjenskog rada - 2 dana od 6 do 14 sati (I. smjena), 2 dana od 14 do 22 sati (II. smjena), 2 dana od 22 do 6 sati (III. smjena) te 2 dana slobodna ili

- rada u turnusu - 12 sati rada, 24 sati slobodan, 12 sati radi, 48 sati slobodan,

prekovremenim radom smatra svaki sat rada duži od mjesečnog fonda radnih sati, dok se svaki sat rada, odrađen duže od gore navedenog pravilnog rasporeda rada smatra prekovremenim radom.

Postoji mogućnosti da se djelatnik o rasporedu rada koji djelomice odstupa od gore navedenog (rada u turnusu ili smjenama 2-2-2-2) obavijesti tjedan dana unaprijed (čl. 8. st. 4. Kolektivnog ugovora) tada se ta odstupanja, ukoliko nisu značajna i učestala, mogu podvoditi pod rad u turnusu i smjenama 2-2-2-2. No ako su odstupanja od gore navedenog pravilnog rasporeda smjena 2-2-2-2 i turnusa veća tada se to smatra radom organiziranim na drugačiji način. Takvo odstupanje (uz prethodnu obavijest od tjedan dana unaprijed) može biti isključivo npr. skraćenje jednog turnusa u mjesecu s 12 sati na npr. 8 ili 10 sati kako bi se popunio mjesečni fond radnih sati, a ne promjene smjene iz dnevne u popodnevnu, noćnu ili sl. ili turnusa iz jednog dana u drugi.

No u svakom slučaju, svaki rad duži od redovnim rasporedom utvrđenog radnog vremena, automatizmom se smatra prekovremenim radom i nije podložan naknadom uklapanju u redovni mjesečni fond radnih sati.

RAD ORGANIZIRAN NA DRUGAČIJI NAČIN

Međutim, kada djelatnik više nije u pravilnom smjenskom sustavu 2-2-2-2 ili turnusu 12-24-12-48 (u slučajevima koji su vidljivi iz prethodno navedenog), njihov rad je tada organiziran na drugačiji način (čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora) te mu je svaki rad duži od 40 sati tjedno prekovremeni, a ukoliko je odradio manje od 40 sati tjedno, razliku do 40 sati ne mora odraditi u narednim tjednima. Također, prekovremeni rad mu je i svaki rad odrađen izvan dnevnim rasporedom rada sedam dana unaprijed određenog rasporeda (čl. 8. st. 4. Kolektivno ugovora).

Naravno, sve dosad navedeno uz već prije naglašenu pretpostavku da dnevno redovno radno vrijeme ne može biti kraće od 8, ni duže od 12 sati (čl. 8. Kolektivnog ugovora).